

XXII.

CÂNTECUL DE NOAPTE

AL UNUI PĂSTOR RĂTĂCITOR DIN ASIA

(din Leopardi)

Ce faci tu, lună, în cer ? spune-mi, ce faci,
Tăcută lună ?
Răsai seara, și te tot duci,
Contemplând pustiurile ; apoi te ascunzi.
Nu ești încă sătulă
De a bate vecinicele drumuri ?
Încă nu ți s'a urit, încă mai dorești
A privi îndelung aceste văi ?
Se aseamănă cu viața ta
Viața păstorului
Se scoală dimineața în zori,
Își mișcă turma spre câmp, și vede
Turme, fântâni și erburii ;
Apoi, ostentit, se odihnește înspre seară :
Alta nimic nu așteaptă.
Spune-mi, lună : la ce folosește
Păstorului viața sa,
Și viața ta, ție ? spune-mi : spre ce tinde
Scurta mea rătăcire pământească,
Cursul tău nemuritor ?
Sărman bătrân, alb, neputincios,
Pe jumătate gol și discult,
Cu grea sarcină în spinare,

Pe munți și pe văi,
Prin pietre ascuțite și nisip gros și mărăcini,
Pe vânt, pe furtună, și când arde
Namiezul, și când apoi inghitață,
Aleargă, aleargă, găfăie,
Trece përae și bălți,
Cade, se ridică, și din ce în ce grăbește
Fără odihnă or întremare,
Sfășiat, plin de sânge, până ce ajunge
Acolo unde calea
Și chinul acesta țintește :
Prăpăstia spăimântătoare, nemărginită,
În care căzând, uită totul.
Lună fecioară, astfel
E viața muritoare.

        Omul se naște în muncă,
Și nașterea e primejdie de moarte.
Cunoaște durerea și chinul
Înainte de orce, și de la 'nceput chiar
Mama și tatăl
Prind a-l mângăia că s'a născut.
Și cu cât crește,
Și unul și altul îl ajută, și astfel tot mereu
Cu fapte și cu vorbe
Caută să-i facă inimă,
Și să-l mângăie de umana soartă :
Altă slujbă mai plăcută
Nu se face copililor de cătră părinți.
Da de ce să dai la lumină,
De ce să sprijini în viață
Pe cine apoi trebuie mângăia de aceasta
Dacă viața e nenorocire
De ce noi s'o 'ndurăm ?
Neprihănită lună, astfel
Este soarta muritoare,
Dar tu muritoare nu ești,
Și poate de vorba mea puțin îți pasă.

Și totuș tu, singurateco, deapururi călătoareo,
 Ce atât de gânditoare ești, tu poate înțelegi
 Acest trau pământesc,
 Chinul și suspinul nostru, ce să fie;
 Ca să fie acest «a muri», această din urmă
 Ofilire a feței, ¹⁾
 Și a peri de pe pământ, și a lipsi
 Or cărei vechi și scumpe deprinderi.
 Și tu, de sigur, înțelegi ascunsul
Pentru ce al lucrărilor, și vezi folosul
 Dimineței, al sărei,
 A făcutei, nesfirșitei treceri a vremii.
 Tu știi, tu, de sigur, cărui dulce amor
 Suride primăvara,
 Cui folosește arșița, și ce aduce
 Iarna cu ghețurile sale.
 Mii de lucruri știi tu, mii descoperi,
 Din câte sunt ascunse bietului păstor.
 Adesea când îndelung te privesc
 Stând așa de mută în câmpul pustiu
 Ale cărui depărtate margini se 'mbucă în orizont
 Sau când mă urmărești treptat, treptat
 Cum eu călătoresc cu turma,
 Și când admir cum stelele ard în cer;
 Imi zic în mine gândind.
 De ce atâtea făclii?
 Ce face nesfirșitul aer și acel adânc
 Senin nemărginit? ce însemnează
 Această singurătate imensă? și eu ce sunt?
 Astfel judec în mine: și despre locașul
 Prea întins și măreț,
 Și despre nenumărata familie
 Ș'apoi despre atâta muncă, atâta mișcare
 A or cărui ceresc sau pământesc lucru,
 Ce se 'nvărtește fără odihnă

¹⁾ Incomparabila frumusețe a lui «*questo supremo scolar ar di'l sembiante*» nu se poate traduce.

Spre a se intoarce vecinic de unde a plecat
Nici o menire nici un scop
Eu nu pot ghici. Dar tu, de sigur,
T n r  nemuritoare, cunoşti totul.
Eu numai at t cunosc şi simt
Că din vecinica alergătură
Din şubreda mea făptură
Vre-un bine sau mulţumire
Vor fi av nd poate alţi : pentru mine viaţa
O, turmă ce te odihneşti, fericite de tine
Că miseria ta tu nu  i-o cunoşti
C t aş vrea să fiu in locu- i !
Nu numai fiind că de durere
Aproape liberă tr eşti,
Că or ce necas, or ce daună,
Or ce spaimă numai de c t uiţi ;
Dar, mai mult, fiind-că  ie nu  i se ureşte nici'odată
C nd odihneşti la umbră, pe iarbă,
Tu eşti liniştită şi mulţumită
Şi mare parte a anului
O petreci fără urit astfel.
Şi eu stau pe earb , la umbră,
Dar supărarea imi incurc 
Mintea ; şi par'că un pinten mă 'mpunge,`
Aşa că, şez nd, sunt mai departe ca or când
De a găsi pace şi odihnă.
Şi totuş nimic nu doresc
Şi p n aci n'am de ce mă pl nge.
Dece şi c t te poţi tu bucura,
Nu pot spune ; dar norocită eşti.
Eu şi de bucurat mă bucur puţin
Draga mea turmă, dar nu numai de asta mă t nguesc.
Dacă tu ai putea să vorbeşti eu aş intreb  :
Spune-mi : pentru ce
St nd tihnit la odihnă,
Mulţumit e ori ce dobitoc,
Pe c nd pe mine când mă odihnesc, m'apucă uritul?

Poate dacă aş avea aripi
Să pot sbura pe nouri
Şi să pot număra stelele una câte una,
Sau ca tunetul să rătăcesc din pisc în pisc,
Aş fi mai fericit, dulcea mea turmă,
Mai fericit aş fi, candidă lună,
Sau poate rătăceşte departe de adevăr,
Privind soarta altuia, gândirea mea :
Poate că sub ori ce formă sau în ori ce
Stare ar fi, în staul sau în leagăn,
E funestă, cui vine în lume, zioa naşterii.—
